

**ДЕРЖАВНА СЛУЖБА УКРАЇНИ З НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ**

**«ПРОБЛЕМИ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ:
УПРАВЛІННЯ, ПОПЕРЕДЖЕННЯ,
АВАРІЙНО-РЯТУВАЛЬНІ ТА СПЕЦІАЛЬНІ РОБОТИ»**

**ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

Харків
2-3 жовтня 2014 р.

Проблеми цивільного захисту: управління, попередження, аварійно-рятувальні та спеціальні роботи: збірник тез Міжнародної науково-практичної конференції. – Харків: Національний університет цивільного захисту України, 2014. – 352 с.

У збірнику розміщено матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Проблеми цивільного захисту: управління, попередження, аварійно-рятувальні та спеціальні роботи».

Збірник містить матеріали щодо наступних напрямів:

- управлінські та економічні аспекти діяльності органів і підрозділів цивільного захисту
- механізми державного управління в сфері цивільного захисту.
- організація та проведення аварійно-рятувальних і спеціальних робіт під час ліквідації надзвичайних ситуацій.
- наглядово-профілактична діяльність у сфері пожежної та техногенної безпеки, цивільного захисту.
- забезпечення якості вищої освіти в процесі підготовки фахівців для органів та підрозділів служби цивільного захисту.

Редакційна колегія:

кандидат технічних наук, доцент Кривошей Б.І.,
кандидат технічних наук Собина В.О.,
Самарін В.О.

Редакційна колегія не несе відповідальності за зміст та стилістику матеріалів, представлених у збірнику.

Відповідальний за випуск Самарін В.О.

© Національний університет цивільного захисту України, 2014

ЩОДО ПОСИЛЕННЯ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ У СФЕРІ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ, ТЕХНОГЕННОЇ ТА ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ

О.О. Островерх, к.пед.н., доцент, НУЦЗ України

Стан з пожежами та їх наслідками в державі дають підстави ставитися до проблеми пожежної безпеки як до першочергової, адже вона є складовою частиною національної безпеки України, а її забезпечення – однією із важливих функцій держави щодо охорони життя людей та їхнього майна, національного багатства та довкілля.

Протягом 2013 року в Україні зареєстровано 61114 пожеж. Матеріальні втрати від пожеж склали 2 млрд. 952 млн. 584 тис. грн. (з них прямі матеріальні збитки становлять 710 млн. 863 тис. грн., а побічні – 2 млрд. 241 млн. 721 тис. грн.). Унаслідок пожеж загинуло 2494 людини, у тому числі 73 дитини; 1584 людини отримали травми, з них 131 дитина.

На підприємствах, в організаціях, закладах та установах у 2013 році виникло 2015 пожеж, прямі збитки від яких склали понад 232 млн. 716 тис. грн., а побічні - 519 млн. 008 тис. грн.

Слід також зазначити, що близько 30% недоліків, які органи державного пожежного нагляду пропонують усунути суб'єктам господарювання, протягом тривалого часу, часто роками, не усуваються.

Виходячи із статистичних даних, відстежується пряма негативна залежність від роботи, яка проводиться відповідними органами державного нагляду та станом виконання вимог законодавства з питань пожежної та техногенної безпеки суб'єктами господарювання держави.

Необхідно зазначити, що не останню роль у цьому визначає недостатній адміністративний тиск на порушників, які не виконують (порушують) встановлені законодавством вимоги пожежної та техногенної безпеки. Середній штраф на правопорушника з числа посадових осіб складає від 34 до 102 гривень, що на сьогодні матеріально на порушників практично не впливає. Керівникам підприємств простіше заплатити максимальний розмір штрафу, ніж докласти зусиль і виділяти певні кошти на забезпечення пожежної та техногенної безпеки.

За останні п'ять років депутатами Верховної Ради України неодноразово було запропоновано підвищити штрафи за порушення у сфері пожежної безпеки, але жоден із законопроектів не було ухвалено.

З метою реалізації вимог Кодексу цивільного захисту України ідготовлено проект Закону України № 3642 від 19.11.2013 «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення відповідальності у сфері цивільного захисту, техногенної та пожежної безпеки», котрий оприлюднений на офіційному веб-порталі Верховної Ради України.

Метою законопроекту є підвищення правосвідомості громадян, громадян-суб'єктів господарювання та посадових осіб, відповідальних за протипожежний стан підприємств, установ та організацій, встановлення адекватного розміру покарання за порушення встановлених законодавством вимог пожежної та техногенної безпеки, шляхом збільшення штрафних санкцій, запровадження адміністративно-господарських санкцій до об'єктів різних категорій відповідно до ступеня ризику провадження господарської діяльності у сфері пожежної та техногенної безпеки, у тому числі підвищення розміру штрафу, який накладається

відповідно до Кримінального кодексу України.

Зазначеним законопроектом пропонується підвищити відповідальність, у першу чергу громадян-суб'єктів підприємницької діяльності та посадових осіб, за порушення встановлених законодавством вимог пожежної та техногенної безпеки, невиконання приписів, розпоряджень посадових осіб органів державного нагляду (контролю) у сфері пожежної та техногенної безпеки, а також використання пожежної техніки та засобів пожежогасіння не за призначенням шляхом підвищення рівня штрафних санкцій. Разом з тим, для громадян збережено такий вид адміністративного стягнення, як попередження.

Крім цього зазначеним законопроектом передбачається підвищити розмір штрафу, який накладається як кримінальна відповідальність за порушення встановлених законодавством вимог пожежної безпеки.

Актуальність внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення викликано тим, що встановлені ним санкції за правопорушення у сфері пожежної безпеки на цей час є відносно невеликими та не виконують тієї виховної функції, яка передбачена статтею 23 Кодексу.

Розглянемо детальніше основні положення законопроекту:

Проектом пропонується внести відповідні зміни:

1) до статей 77, 77¹, 120, 175, 175¹, 183, 188⁸, 223, 255 виключити статтю, 188¹⁶ Кодексу України про адміністративні правопорушення, підвищивши розміри штрафів, та виключивши застосування штрафних санкцій за невиконання законних вимог посадових осіб центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику з питань цивільного захисту, нагляду та контролю за станом захисту територій від надзвичайних ситуацій природного та техногенного характеру. Виключення норми з статті 223, яка визначає, що розмір штрафу який буде застосовуватись до правопорушників, буде залежати не від ступеню суспільної небезпеки чи особи правопорушника, або інших чинників, які впливають на розмір стягнення, а від того, яка посадова особа органів державного нагляду у сфері пожежної та техногенної безпеки буде розглядати матеріали про скоєння адміністративного правопорушення та приймати рішення про притягнення до відповідальності;

2) до Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв'язку з прийняттям Кодексу цивільного захисту України», в частині виключення градації суми штрафів в залежності від того, яка посадова особа його виноситиме.;

3) до Кодексу цивільного захисту України, з метою реалізації норми Кодексу щодо застосування адміністративно-господарських санкцій за порушення вимог законодавства з питань цивільного захисту, техногенної та пожежної безпеки;

4) до статті 270 Кримінального кодексу України пропонується підвищити розмір штрафу, який накладається на особу, що порушила вимоги законодавства у сфері пожежної безпеки, що призвело до виникнення пожежі.

ЛІТЕРАТУРА

1. Аналіз масиву карток обліку пожеж за 12 місяців 2013 року.
2. http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=49106.

<i>Дуреев В.О.</i> Потери напора кольцевых сетей систем водяного пожаротушения	218
<i>Катунін А.М.</i> Деполяризуючі властивості світловідбивних покриттів в складі променевих інфрачервоних систем	220
<i>Кирилюк А.С.</i> Математические модели для расчета показателей пожаробезопасного остаточного ресурса силовых трансформаторов со случайной величиной расходуемого ресурса	222
<i>Коровникова Н.И.</i> Снижение горючести волокна нитрон	224
<i>Кулаков О.В.</i> Особливості категорювання за вибухопожежною та пожежною небезпекою електромашинних приміщень	226
<i>Литвяк А.Н.</i> Исследование расходных характеристик распределительных сетей спинклерных автоматических систем водяного пожаротушения помещений класса ОН1	228
<i>Масло С.В., Кузнецов П.А.</i> Підвищення безпеки працівників когенераційної станції за допомогою системи автоматизації	229
<i>Миргород О.В., Корогодська А.М.</i> Вогнетривкі бар'єри в'язучі матеріали на основі шпінелі	232
<i>Михайлюк А.П.</i> Пример расчета доли индивидуального риска обусловленной ограничениями в надежности нескольких производственных предохранительных устройств	233
<i>Мурин М.Н.</i> Определение времени заполнения трубопроводов дренажных установок водяного пожаротушения	235
<i>Острроверх О.О.</i> Щодо посилення відповідальності у сфері цивільного захисту, техногенної та пожежної безпеки	237
<i>Паніна Е.А., Гусева Л.В.</i> Вплив на системи охоронно-пожежної сигналізації грозових і комутаційних перенапруг	239
<i>Панина Е.А., Гусева Л.В.</i> Построение автоматизированной системы прогноза погоды с использованием нейронных сетей	240
<i>Певцов Г.В., Яцуценко А.Я., Карлов Д.В., Пічугін М.Ф., Трофименко Ю.В., Остапова А.М.</i> Наукові проблеми використання енергетичної обробки інформації в радіолокаторах бічного огляду	242
<i>Певцов Г.В., Яцуценко А.Я., Карлов Д.В., Пічугін М.Ф., Трофименко Ю.В., Остапова А.М.</i> Спосіб використання Марківської апроксимації процесу ведення гарантованого контролю техногенної безпеки	253
<i>Положешиний В.В.</i> Організація підготовки особового складу пожежної охорони та персоналу на АЕС	255
<i>Полтавський М.М.</i> Розширення кола потенційно небезпечних об'єктів, які підлягають паспортизації, на підставі дослідження обліково-звітного документообігу газової галузі промисловості	257
<i>Роянов О.М.</i> Шляхи підвищення безпеки нафтопереробних заводів як потенційно небезпечних об'єктів	259
<i>Рудаков С.В., Михалевич Б.П.</i> Повышение пожарной безопасности атомных станций путем оценивания состояния изоляции кабельных изделий	261
<i>Рябінін І.М.</i> Зворотна тяга як дефлаграційне горіння	263
<i>Сторожук А.Ю.</i> Тенденції розвитку засобів захисту повітроводів	264
<i>Тесленко А.А.</i> Об одном из путей влияния химического состава воздуха на индивидуальный риск	266